

Nebezpečné známosti (1782): Pierre Choderlos de Laclos (1741-1803)

Obecná charakteristika

- **literární druh:** epika s nádechem lyriky
- **literární žánr:** erotický epistolární román osvětské doby
- **časoprostor:** Francie → Paříž a venkov
- **téma:** meziaristokratické vztahy a mravy
- **motiv:** znásilnění (úryvek)
- **Vypravěč:** postavy (není vševědoucí)
- **Vyprávěcí způsob:** ich forma
- **Typy promluv:** monology (sem tam přímá řeč)
- *epistolární román:* psán v dopisech (175)
- Osvětský román předrevoluční doby
- Autor zde reflektuje svou nenávist vůči aristokratické dekadenci předrevoluční Francie
- Laclos pracuje celý život v armádě a pomalu se posouvá v pozicích a hodnostech nahoru, což mu umožní se dostat do vyšších společenských kruhů a poznat prohnitost šlechty
- Román byl na svou dobu velmi revoluční, ale však i velmi kontroverzní
- Laclos žárlil na šlechtické synky, kteří postupovali po služebním žebříčku rychleji, než on
- Laclos měl skončit pod gilotinou, ale rozsudek se nakonec neudál
- kontrast mezi měštanským sentimentalismem a aristokratickou dekadencí
- láska zde není skutečná, jedná se pouze o rozkoš s fyzického potěšení

Postavy

oběti (měšťané) x zlosyni (smetánka)

- **Markýza de Merteuille** → Vdova intrikánka s volnou rukou, která si může dělat, co se jí zlíbí a nic se jí nestane. Žárlí na Cecilii kvůli Gercourtovi a tak svede Dancenyho. Perfektně ovládá svou fyziognomii. Milenci jsou pro ní předměty, jež mají působit rozkoš. Je to “feministka”, mstí se mužům pro, které je žena pouhým předmětem.
- **Vikomt de Valmont** → Svádí ženy a pak je kompromituje. Omylem se však zamiluje do Tourvel a musí to ukončit, čímž ji utrápí k smrti. Je manipulován Markýzou.
- **Presidentová de Tourvel** → Jako jediná opravdová ctnostná měšťanka se svým měštanským sentimentalismem (citlivá vdaná dáma). Je velmi pobožná a plachá. Dlouho odolává Valmontovy, ale nakonec podlehne. Od lásky ke ctnosti sestoupila k upřímné lásce milenecké.
- **Cecilie Volangesová** → Patří k aristokracii, ale má měštanskou morálku. Pobožná dáma která je symbolem nevinosti (je naivní).
- **Rytíř Danceny** → Patří k sentimentálnímu měšťanstvu. Chová nešťast-

nou lásku k Cecílii Volangeosvé, kterou mu zhatí Markýza a vlastně neprávem zabije Valmonta v souboji (svést Ceílii byl nápad Markýzy). Představuje takového “Dona Quijota”.

- **Paní Volangesová** → Je to aristokratka, ale dala by se zařadit svým chováním k měšťanstvu. Je vdaná, ctnostná a pobožná. Své dceři domluví sňatek.
- **Paní de Rosemonde** → Teta Valmonta. Nabádá ho, aby sváděl Tourvel.